

María del Mar García Orgaz
Psicòloga Infantil

El món dels nens

La creativitat i els nens

La creativitat no s'expressa tan sols en l'art i en la ciència, sinó en tots els àmbits de la vida, en el dia a dia, en la manera de relacionar-nos, de conèixer, de comportar-nos i de descobrir el món. Per això, en certa mesura, pot ser un factor protector, una manera de superar situacions difícils. D'aquesta manera, es pot considerar com una actitud per assumir al llarg de la vida davant de qualsevol situació que se'ns presenti.

La creativitat és la capacitat d'inventar, de generar idees alternatives davant de certes situacions, o solucions per a determinats problemes; de veure les coses sota una nova perspectiva. Implica fugir d'allò que és segur i previsible per a produir alguna cosa nova, i això requereix comparar les idees pròpies amb les dels altres.

Les **aptituds** característiques de les persones creatives són la fluïdesa, la flexibilitat, l'originalitat i el pensament divergent o capacitat per descobrir respostes noves i originals.

Entre els **trets que defineixen la seva personalitat** hi ha l'autonomia, la dominància, l'autoafirmació, l'autoacceptació, l'habilitat per trobar recursos, la complexitat psicològica, la curiositat i l'observació, la independència de pensament i d'actuació, la motivació a partir del seu talent i els seus valors, la capacitat de fer servir i comparar diverses idees al mateix temps i d'efectuar síntesis elaborades, la intuïció, la capacitat d'acceptar crítiques i de sobreposar-se a les frustracions, l'interès per la manipulació d'objectes, una gran capacitat de sorpresa, l'humor i la imaginació.

Hi ha diverses **condicions que afavoreixen la creativitat**: un ambient generós, la presència d'adults que proposen i no imposen, que no es mostren indiferents ni apàtics; un entorn participatiu, de creació, d'obertura a la vida, d'innovació i de treball en equip on s'estimuli la confiança.

Així mateix, hi ha **jocs i activitats** que estimulen les habilitats creatives a partir de formes alternatives o diferents per treballar la informació. Els jocs d'associació i els de construcció amb peces fona-

menten la capacitat per generar un gran nombre d'idees. Qualsevol joc de cercar diferències desenvolupa la sensibilitat amb relació als problemes. Crear disfresses i fer collages millora l'originalitat o l'aptitud per produir de forma poc usual respostes enginyoses i novadores. Els jocs de debats, de canviar el final d'una història són bons per a millorar la flexibilitat i l'adaptació.

El gust per l'art s'adquireix. Tots naixem amb moltes capacitats, però cal treballar-les. Als nens, se'ls ha d'ensenyar a tractar amb cura els materials que necessiten, a investigar noves formes d'expressió i, sobretot, a expressar allò que veuen, senten i pensen.

L'educació artística plàstica és especialment important en l'educació infantil, etapa en la qual es comencen els aprenentatges que preparen per ser persones adultes, és el temps en què s'adquireixen els recursos interiors necessaris per enfrontar-se de manera creativa i positiva a tot el que s'esdevé. L'educació artística desenvolupa la capacitat de percebre, com a pas previ per saber admirar. En el treball artístic la persona ha de posar-ho tot de part seva, donar sentit a allò que fa i aportar-hi fantasia. En el procés creador es posen en joc el sentiment, la percepció de la realitat externa i interna, l'organització de totes les informacions rebudes, la memorització i el processament d'imatges que cal interioritzar i elaborar per transcriure-les de forma plàstica.

En definitiva, la creativitat ha de fer-se un hàbit vital, i possibilitar l'accés dels nens al món de l'art és una forma no tan sols d'educar-los, sinó també de fer-los més feliços. ■